

POSTANOWIENIE

Dnia 5 maja 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriłło

w sprawie z odwołania T. K.
od decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J.
o emeryturę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 5 maja 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 29 kwietnia 2015 r., sygn. akt III AUa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od wnioskodawcy T. K. na rzecz ZUS Oddziału w J. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 29 kwietnia 2015 r. oddalił apelację ubezpieczonego T. K. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 1 września 2014 r., mocą którego, oddalono jego odwołanie od decyzji ZUS Oddziału w J., odmawiającej wnioskodawcy prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Powyższy wyrok został zaskarżony skargą kasacyjną wnioskodawcy. Skargę oparto na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego - art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 748 ze

zm.; dalej jako ustawa emerytalna) oraz § 2 i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.; dalej jako rozporządzenie w sprawie wieku emerytalnego). Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w [...]; ewentualnie wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy przez przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury.

Jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano potrzebę „prawidłowej” wykładni przepisów art. 184 w związku z art. 32 ustawy emerytalnej oraz § 2 i § 4 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego, budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, a w szczególności potrzebę wyjaśnienia, czy okres wykonywania pracy na stanowisku zastępcy kierownika związanym z kontrolą międzyoperacyjną, kontrolą jakości produkcji i usług, dozorem inżynieryjno - technicznym oraz wykonywanie swoich obowiązków przez większą część czasu pracy na instalacjach technologicznych na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego, jest okresem pracy uzasadniającym przyznanie prawa do świadczeń na zasadach określonych w wyżej wskazanym rozporządzeniu.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, zaś w przypadku przyjęcia skargi do rozpoznania – o jej oddalenie, a ponadto o zasądzenie od powoda na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą juretrycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Co się tyczy tej przesłanki przedsądu, jaką jest potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie, przepisy mające być przedmiotem wykładni Sądu Najwyższego powinny należeć do katalogu przepisów, których naruszenie przez sąd drugiej instancji zarzucono w ramach podstawy skargi (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2002 r., I PKN 682/01, OSNP 2004 nr 12, poz. 211). Rzeczą skarżącego jest zaś wykazanie, że określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości ze sprecyzowaniem, na czym te poważne wątpliwości polegają, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które to orzecznictwo należy przytoczyć (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151, z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, LEX nr 315351, z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, LEX nr 57231, z dnia 13 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 2-4, poz. 43 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133). Oczywiście jest, iż budzący wątpliwości interpretacyjne przepis musi mieć zastosowanie w sprawie, a jego wykładnia – mieć znaczenie dla

jej rozstrzygnięcia. Przedmiotem zainteresowania Sądu Najwyższego jest jednak sam przepis, a nie rozstrzygnięcie konkretnego sporu. Stąd też wspomniane wątpliwości interpretacyjne powinny być na tyle poważne, by ich wyjaśnienie nie sprowadzało się do prostej wykładni przepisów. W tym wyraża się publicznoprawny charakter skargi kasacyjnej. Celem realizowanym w wyniku rozpoznania skargi kasacyjnej jest bowiem ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni przepisów prawa oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencji i prawa pozytywnego, a nie korekta orzeczeń wydawanych przez sady powszechne (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wypada stwierdzić, że skarżący nie wykazał istnienia powołanej przesłanki przedsądu. Autor skargi kasacyjnej nie nawiązał w generalny i abstrakcyjny sposób do treści przepisów wskazanych we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i nie wyjaśnił, na czym polegają trudności z dekodowaniem zawartych w nich norm prawnych, poprzestając na samym zadaniu pytania zmierzającego w istocie do rozstrzygnięcia tego konkretnie sporu. Taki sposób uzasadnienia potrzeby wykładni przepisów prawa nie spełnia wymagań stawianych w judykaturze omawianej przełance przedsądu.

Godzi się zauważyć, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy i jej wykonywanie w warunkach określonych w § 2 ust. 1 rozporządzenia, a więc stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (por. między innymi wyrok z dnia 10 kwietnia 2014 r., II UK 395/13, LEX nr 1455235). W przedmiotowej sprawie analiza zapadłych rozstrzygnięć prowadzić musi do wniosku, że Sady powszechne badały charakter powierzonej skarżącemu pracy pod kątem wymienionych kryteriów kwalifikacyjnych i ustaliły, że skarżący w spornym okresie nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach, o jakiej mowa w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Przedstawiona przez

skarżącego okoliczność uzasadniająca, w jego ocenie, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jest zatem pozorna w tym sensie, że w istocie zmierza do podważenia poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych. Tymczasem kwestie dotyczące ustalonych faktów nie stanowią przedmiotu kontroli kasacyjnej, w związku z czym opartemu na tej podstawie wnioskowi o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania towarzyszą niedopuszczalne motywy (art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c.; por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574, czy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2014 r., V CSK 140/13, LEX nr 1458681).

Reasumując: wobec niewykazania istnienia powołanej w skardze kasacyjnej przesłanki przedsądu, z mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w sentencji.